

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Tisk tiskarne „Edinost“, vpisane zadruge z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.
Naročnina znaša: Za celo leto . . . . . K 24.—
za pol leta . . . . . 12.—
za tri mesece . . . . . 6.—
za nedeljsko izdajo za celo leto 8.20
za pol leta 2.00

Pregled najnovejših dogodkov.

Italijanska bojišča. — V pasubijskem okolišu močni laški napadi odbiti. Na ostali fronti topovski boj.
Ruska bojišča. — V Voliniji ruski napadi odbiti. Ob gornjem Stohodu naši vzeli nekaj ruskih jarkov. Uspešna naša podjetja južno Zborovega.
Romunska bojišča. — Boji na južni in vzhodni sedmograški meji se nadaljujejo. Drugje nič posebnega.
Albansko-macedonska bojišča. — V Albaniji nič novega. Ob Črni reki novi boji.
Zapadna bojišča. — Nov angleški predorni poizkus ob Sommi preprečen. Večinoma sovražni napadi odbiti; na posameznih krajih sovražni uspehi, premajhni za velike izgube.
Turška bojišča. — Nič posebnega.
Razno. — Kritičen položaj v Atenah.

Italijanska bojišča.

DUNAJ, 19. (Kor.) Uradno se razglša: 19. okt. 1916.
Italijansko bojišče. — Boji v pasubijskem okolišu so se obnovili s povečano silovitostjo. Po alpinčih ojačena ligurska brigada je napadla naše postojanke Severno vrta. Mestoma se je posrečilo sovražniku, da je vdrl v našo vrhno črto. Vrli tirolski cesarski lovci polkov št. 1 in 3 pa so zopet pridobili vse postojanke, zajeli enega bataljonskega poveljnika, deset drugih častnikov in 153 mož ter dve strojni puški. Ponoven laški napad smo zavrnili. Močne sovražne oddelke, ki so se zbirali pred roitskim robom, je zadržal naš artiljerijski ogenj. Na ostali fronti mestoma topovski ogenj. Naši letalci so obmetali z bombami Salcano in Castagnevizzo.
Namestnik načelnika generalnega štaba. ol. Höfer, iml.

Ruska bojišča.

DUNAJ, 19. (Kor.) Uradno se razglša: 19. okt. 1916.
Rusko bojišče. — Princa Leopolda Bav. fronta: Južno Zborovega uspešna podjetja naših predstraž. Pri armadi generalnega polkovnika Tersizyan'skega so bili odbiti sunki ruskih gardnih oddelkov. Ob gornjem Stohodu smo zasedli nekatere sovražne jarke.
Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, iml.

BEROLIN, 19. (Kor.) Wolffov urad poročja: Veliki glavni stan, 19. okt. 1916.
Vzhodno bojišče. — Princa Leopolda Bav. fronta: Severno Siniavke smo vzeli sovražne jarke na zapadnem bregu Stohoda, pri Bubnovem pa smo odbili napade ruskih gardnih čet z velikimi izgubami za sovražnika.
Prvi generalni kvartirnojster: pl. Ludendorff.

Baron Burian v nemškem glavnem stanu.
DUNAJ, 19. (Kor.) Minister zunanjih stvari, baron Burian, se je mudil včeraj v nemškem glavnem stanu, kjer se je setal z državnim kancelarjem pl. Bethmann-Hollwegom.

Romunska bojišča.

DUNAJ, 19. (Kor.) Uradno se razglša: 19. okt. 1916.
Romunsko bojišče. — Boji na sedmograški južni in vzhodni meji se nadaljujejo.
Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, iml.

BEROLIN, 19. (Kor.) Wolffov urad poročja: Veliki glavni stan, 19. okt. 1916.
Sedmograško bojišče. — V prelazih preko romunske meje se vrše uspešni boji.
Balkansko bojišče. — Pri Mackenseni armadni skupini nič posebnih dogodkov.
Prvi generalni kvartirnojster: pl. Ludendorff.

Albansko-macedonsko bojišče.

DUNAJ, 19. (Kor.) Uradno se razglša: 19. okt. 1916.
Jugovzhodno bojišče. — Iz Albanije se ne da nič poročati.
Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, iml.

BEROLIN, 19. (Kor.) Wolffov urad poročja: Veliki glavni stan, 19. okt. 1916.
Balkansko bojišče. — Macedonska fronta: Ob Črni so se razvili novi boji.
Prvi generalni kvartirnojster: pl. Ludendorff.

Žekov o Rusih.
SOFIJA, 18. (Kor.) Bolgarska brzojavna agencija javlja: V svojem dnevnem povelju pravi bolgarski vrhovni poveljnik Žekov ob priliki obletnice vstopa Bolgarske v vojno glede Rusije in Rusov: Ob strani naših zapriseženih sovražnikov se bore armade Rusije, naše takomimovane osvoboditeljice, proti nam. Poleg tega pa imamo še nepobitne dokaze, da so ruske

armade tekmovala z Vlaha v počenjanju grozovitih zločinov proti mirnemu prebivalstvu. Naj bi ta sramotna, strahovita dejanja odprla oči onim, ki še včeraj niso mogli verjeti v svoji zaslepljenosti, da so Rusi naši nespravljivi sovražniki, kot vsi drugi, in da je bil njihov cilj vedno usuznjevanje Bolgarske. Iztrgajmo enkrat za vselej iz svojih gnus prekipevajočih src vsak sled čuta hvalečnosti za preteklost. — To mesto dnevnega povelja bolgarskega vrhovnega poveljnika je najboljša ilustracija v Rahovem storjenih nezasišanih grozodejstev.

Zapadna bojišča.

BEROLIN, 19. (Kor.) Wolffov urad poročja: Veliki glavni stan, 19. okt. 1916.
Zapadno bojišče. — Fronta bav. prestolonaslednika: Severno Somme včeraj zopet uspešan dan velikih bojev! V težki borbi smo preprečili nov angleški predorni poizkus med Le Sarsom in Morvalom. Vsi tamošnji napadi od jutranjega svitla do poldneva proti našim žilavo branim, v boju moža proti možu vzdržanim ali s protinapadom zopet odbijenim postojankam so se deloma izjalovili že v našem močnem, dobro vojenem ognju. Neznatna angleška pridobitev ozemlja severno Eaucourta L'Abbayeja in Gueudecourta ter francoska v Sailyju in na južnem bregu Somme med Blachesom in La Maisonetta pri napadu v večernih urah ne izravna težkih krvavih nasprotniških izgub.

Prvi generalni kvartirnojster: pl. Ludendorff.

Angleške izgube.
LONDON, 18. (Kor.) Seznama izgub 16. in 17. oktobra vsebujeta imena 356 častnikov (119 padlih) in 6624 mož, oz. 128 častnikov (31 padlih) in 2820 mož.

Turška bojišča.

CARIGRAD, 18. (Agence Tel. Mill.) Glavni stan javlja:
Kavkaška fronta. — Na desnem krilu prške. Zajeli smo nekaj sovražnikov. V obsežnem pasu zapadno Klekita smo naprej porinili svoje postojanke. Na levem krilu smo odbili sovražne napade s protinapadom, pri čemer smo zajeli nekaj sovražnikov.
Na ostalih frontah nič pomembnih dogodkov.

Sovražna uradna poročila.

DUNAJ, 19. (Kor.) Iz vojnega tiskovnega stana se poročja:
Rusko uradno poročilo.

18. oktobra. — Zapadna fronta: Jugovzhodno tržišče Ozeriany je sovražnik napadel naše jarke, a smo ga odbili. Severno Koritnice se nadaljuje trdovratni in srditi boj. Sovražni protinapad smo odbili. Pri Bolšoveh je sovražnik izvajal srdite protinapade, ki smo jih odbili s svojim ognjem. — Južno Kőrösmező in pri Dornivatri smo odbili vse napade. V Karpatih sneži, mestoma megla. — Dobruška fronta: Naša artiljerija je sestrelila sovražno povodno letalo, ki je zgorelo.

Angleško uradno poročilo.
LONDON, 18. (Uradno.) Iz Soluna se javlja: Na strumski fronti je naša artiljerija uspešno obstreljevala vas Baraklitšuma, kjer so bile javljene sovražne kretnje. Na dojranski fronti trajno patroljsko delovanje sovražnih oddelkov.

MIROVNO VPRAŠANJE V ANGLEŠKI ZBORNICI.

ROTTERDAM, 19. (Kor.) »Nieuwe Rotterdamse Courant« javlja iz Londona 18. t. m.: V dolnji zbornici je vprašal liberalec Chappell, ali so se vršila posvetoovanja z ententnimi vladami, da bi se o mirovnihih pogojih, ki jih sprožajo zavzetniki Nemčije, ne vršila pogajanja z Nemčijo, temveč da bi se z vsakim izmed njih sklenil poseben mir. Lord Robert Cecil je odgovoril: Ne maram sporočiti ničesar o zaupnih pogajanjih, ki se vrše med zavzetnimi državami, ali ki so se vršila. Liberalec Trevelyan je vprašal, ali je vlada s svojimi zavzetniki sklenila kak dogovor, da se Rusiji kot uspeh te vojne zajamči Carigrad. (klici: »O!«). Lord Cecil je odgovoril: Ne morem sporočiti ničesar o mogočih mirovnihih pogojih brez predidajočega posvetoovanja z zavzetniki in brez njihovega soglašanja. Ne dvomim, da sporoče svoje mnenje o tem, ko bodo smatrali stvar za zaželjivo.

DOGODKI NA MORJU.

BEROLIN, 19. (Kor.) Uradno se objavlja: Naši podvodniki so v Sredozemskem morju potopili: 4. t. m. prazni angleški parnik za prevažanje čet, »Franconia« (18.150 registrskih ton), 11. t. m. oboroženi angleški parnik za prevažanje čet, »Crosshill«, (5002 ton) s konji in srbskim spremnim moštvom, 12. t. m. oboroženi in močno nakracani angleški parnik za prevažanje čet, »Sebek« (4600 ton), »Crosshill« in »Sebek« sta se nahajala na poti v Solun. — 16. t. m. je eden naših podvodnikov z uspehom obstrelje-

val tovarne in železniške naprave pri Calanzaru (v Kalabriji).

Vesti iz Grške.

Kritičen položaj v Atenah

Kakor poročja Reuterjev urad, je po znanem pregledovanju izkrancanih grških mornarjev, kjer je mornariški minister prečital kraljevo zahtevalo dnevno povelje, prišlo do velikih pouličnih demonstracij. Demonstrante so vodili voditelji rezervniškega gibanja in znani gunarsovci. Nosili so kraljeve slike, ki so bile ovenčane z lovorjem. Demonstracij se je udeležilo veliko vojakov in mornarjev. Pred angleškim poslanilstvom so se žaljivo spakovali in kričali. Pred mestnim gledališčem je prišlo do več neljublilih dogodkov. Admirala Fourneta so izžvrgali in skupino francoskih trgovcev, ki so prišli iz gledališča, je množica porinila nazaj. Francosko-angleška policija je a-retirala nekaj rezervnikov, ki so lujskali na nemire. 16. t. m. zvečer se je množica kakih 3000 do 4000 oseb zbrala na Omonidskem trgu in je z grškimi in ameriškimi zastavami na čelu korakala proti Vseučilišni ulici. Pred ameriškimi poslanilstvom se je množica ustavila, protestirala proti izkrcanju zavzetniških čet ter njih prisotnosti v Atenah ter je prosila varstva. Ameriškimi poslanik pa ni bil navzoč. Demonstracije so nato, pojoč grške narodne pesmi, korakali po ulicah.

Kakor poročja pariški »Matin« je ogledu čet v Atenah prisostvovala 10.000 oseb štejoča množica, ki je poleg živoklicev kralju klicala tudi: »Doji z Venizelom«.

Italijanski listi poročajo iz Aten: Ko se je zvečer raznesla vest, da se je tisoč zavzetniških mornarjev izkrcalo v Pireju in da je dospelo sto francoskih mornarjev z dvema strojnima puškama, da zasedejo atensko mestno gledališče, se je zbralo veliko ljudi na trgu pred gledališčem. Takoj so se začeli klicati »Doji z četverozavezci!« Demonstracije so se začeli vesti grozljivo, nakar so posegli vmes grška konjica in mornarji. Z nasajenim bajonetom so vojaki zasedli izhode s trga in so odpravili občinstvo s trga. Demonstracije so nato odšli pred ameriškimi poslanilstvom. Množica je pridrila pred poslanilstvom ovajajo, dočim so poskočovali nasproti ležečo Venizelovo hišo. Razširila se je vest, da v kratkem dospje ameriškino brodogve. — Ministrski svet je baje sklenil, da se ne bo ustavljal novim ukrepom četverozavezce in da se bo izogibal vsakemu sporu. Stevilne patrolje grških vojakov krožijo po mestu.

»Times« javljajo iz Aten: Zavezniške mornarje, ki so pod poveljništvom francoskih častnikov, so napadli grški redarji. Zaradi tega se med ententnimi poslaniki in grško vlado vrše pogajanja. Upa se, da se bo nesporazum dal odstraniti. V tem pa je prosil francoski poslanik admirala Fourneta, da naj drugače uredi kontrolo nad policijo. Nadalje poročja isti list, da je ameriškimi poslanik, ki mu je neko odposlanstvo izročilo protestno spomenico proti postopanju entente, odgovoril na to, da njegova vlada nikakor ne more poseči vmes, da pa odpošlje spomenico v Ameriko.

»Daily News« poročajo iz Aten 17. t. m.: Oddelek francoskih vojakov je zapustil gledališče in se je utaboril v zappa-lonskih vrtovih v bližini kraljeve palače. Korakal je popolnoma tiho po glavnih ulicah. Pol ure pozneje je bataljon grške pehote obkolil palačo.

»Daily Mail« javlja iz Aten 17. t. m.: Usoda kralja in vlade visi na nitki. Ko je včeraj ministrski predsednik javil kralju, da admiral Fournet noče ublažiti zdajšnjih zahtev zavzetnikov, je bilo jeznih besedi. Ministrski predsednik je nato odšel v ministrstvo zunanjih stvari, kjer je povedal, da namerava odstopiti. Končno se je pa vendarle odločil, da ne zaprosi za odpust. Ko so se zvečer izkrcali francoski mornarji, je hitel ministrski predsednik Lambros h kralju, katerega je našel silno ogorčenega. Kralj je rekel, da mu ne preostaja drugo, kot da s svojci odide v Lariso. Ministrski predsednik ni mogel odvrniti kralja od tega sklepa. Zato je odšel kar najhitreje v Atene, kjer se je posvetoval s Skuludisom, Gunarismom in Dragunisom, ki so na njegovo prošnjo šli v Tatoi, kjer so rotili kralja, da naj ne stori tega koraka. Kralj je obljubil, da za sedaj odgodi odhod v Lariso. Iz vsega pa, kar se godi, je razviden kraljev namen, da bi se v Larisi vse dogotovilo za obrambo. Dopisnik »Daily Maila« je baje izvedel, da je na neki postaji lariške železnice nakopičenih 16.000 topovskih krogel, 30.000 zabojev patron in 40 poljskih topov. Na dveh drugih postajah pa da je 4000 do 5000 pušek. (Kor.)

Ententno vojaštvo v Atenah. — Izročene ladje.
LONDON, 18. (Kor.) »Morning Post« doznava iz Aten 17. t. m., da je imel ministrski predsednik Lambros dolg pogo-

vor s francoskim poslanikom, v katerem je izjavil le-ta, da so bili francoski mornarji izkrcani zaradi rezervniških nemirov v nedeljo in sovražnih demonstracij v ponedeljek. To ni zasedenje mesta, temveč samo ojačenje policije. Če se prihodnje dni ne prigode nadaljni nemiri, se izkrcane čete zopet vkrcajo. — Vest, da je grška vlada izročila včeraj zavzetnikom novo noto, je popolnoma neutemeljena. — Vojne ladje »Averof«, »Kilkis« in »Lemnos« so danes iz salaminskega arsenala prepeljali v bližino sidrišča zavzetniškega brodogveja.

Nov odpad vojaštva.
BERN, 18. (Kor.) Kakor javlja »Matin«, se je velik del 4. grškega pehotnega polka s 15 častniki izrekel za solunsko vlado. — Kakor se poročja brezlično, je bil v Volu prepevan odvoz 25 vagonov municije v notranjost Tesalije.

Železniški vozovi za entento.
ATENE, 18. (Reuter. — Kor.) Zavezniški so zahtevali od prometnega ministra dostavitve 200 železniških vagonov za potrebe zavzetnikov v Macedoniji. Minister je privolil.

Provizorična vlada.
SOLUN, 18. (Reuter. — Kor.) Kakor je bilo pričakovati, je bil Politis imenovan za ravnatelja zunanjih stvari pri provizorični vladi. Svoje mesto je že nastopil. Imena načelnikov ostalih oddelkov se objavijo. Njihov uradni naslov je »ravnatelj«, ne pa »minister«. — Danes je Venizelos sprjel deputacijo iz notranjosti dežele. — Tudi Esad Toptani se je oglasil pri njem. — Grški konzul v Aleksandriji je brzojavno čestital Venizelu na uspehu narodnega gibanja. Od grških kolonij v inozemstvu so dospeli denarni zneski za sklad provizorične vlade.

Novo italijanske vojne ladje.

LUGANO, 18. (Kor.) »Giornale d'Italia« opisuje poizkusno vožnjo na krovu neke nove italijanske vojne ladje, ki plove s hitrostjo bliskovnega vlaka. Tri take novovrstne ladje, popolnoma italijanskega izvora, da bodo skoraj dograjene. Hitrost, ki je trikrat tako velika, kot hitrost prekomorskega parnika, se dosega z zgorevanjem nafte s pomočjo umetnega sistema cilindrov in pulverizatorjev, s čimer se dosega temperatura 1500 do 1800 stopinj. Ladja ima tri tiste sisteme, vsak po 8400 konjskih sil. Zaradi sile parnega pritiska so varnostni ventili opremljeni na prav poseben način. Hitrost ladje daje jamstvo, da je ne bo mogel doseči noben podvodnik.

Nemška cenzura.

BEROLIN, 18. (Kor.) Glavni odesk državnega zbora je končal razpravo o cenzurnem vprašanju ter je enoglasno nacionalnoliberalni iniciativni zakonski načrt, ki za politično cenzuro določa odgovornost državnega kancelarja, izročil posebnemu odseku. Tekom razprave je sporočil vladni zastopnik, da je bilo od 1. junija do 30. septembra 1916 v vsej Nemčiji prepovedanih samo devet listov, med njimi pet velikih dnevnikov, in sicer eden dvakrat na dva do šest dni. To da je dokaz, da se ne postopa prestrogo. Napram raznim pritožbam govornikov vseh strank je izjavil državni tajnik pl. Helfferich, da si ne more predstavljati, kako se more sploh zadovoljivo izvesti cenzura z dvema ostema, ločeno po političnih in vojaških stvareh. Glede nasveta centra, da naj se proti velikanski oblasti generalnega poveljništva pri generalnem štabu ustanovi osrednja pritožbena instanca, stopi državni tajnik v zvezo s pristojnimi mesti. Jutri prične odsek vprašanje življanja.

Ruski vojni izdatki.

LONDON, 18. (Kor.) »Economist« javlja, da ruski vojni izdatki znašajo na dan 33 milijonov rubljev (825 milijona kron).

Amerikanci ubiti v zračnem boju.

BERN, 18. (Kor.) Francoski listi javljajo, da so bili štiri ameriškimi soudeležniki zadnjega poleta v Oberndorf v zračnem boju ubiti.

Cene pšenice na Angleškem.

LONDON, 18. (Kor.) Cena pšenice je dosegla včeraj nenavadno višino 66 šilingov za »quarter« na otoku Wightu in 67 šilingov v Hitchinu. (1 šiling je K 1'20, en »quarter« pa 290'8 litra; potentakem stane en hektoliter (100 litrov) pšenice K 27'2, ali pa en liter pšenice 27 vinarjev.)

Razne politične vesti.

Bolgarji in Rusi. Iz Sofije se poročja: Romunski letala so predkratkim metala ruske proglaše, v katerih se pravi med drugim, da je Rusija stoletja prelavala kri za slovanstvo in da ima zato pravico do podpore s strani balkanskih narodov v sedanjih borbi slovanstva na življenje in smrt, da se civilizacija in pravica sedaj bližata zmagoslavnemu koncu in končno da bolgarska vlada razširja mnenje, da se v Dobrudži ne bore proti Bolgarjem pravi Rusi, temveč v ruske uniforme preoble-

čeni Romuni. Odgovarjajoč na ta proglaše, pišejo oficijozna »Narodni Prava«: Veliko krvi je prelila Rusija za osvoboditev slovenske Poljske, za uničenje poljske kulture in neodvisnosti, veliko krvi je prelila za usuzenje ukrajinskega slovenskega naroda in veliko krvi je prelil Kaulbars na Bolgarskem, da bi z ruskim skornjem pohodil bolgarsko neodvisnost. Sedaj hoče car Nikolaj s pomočjo Neslovnanov podjarmiti slovanstvo. Da bi podjarmil Bolgarsko, se se je zvezel z Romunsko, in ruske trume more v Dobrudži mirno bolgarsko prebivalstvo, da bi se osvojilo slovanstvo. Ali je kje večje tartufstvo? Nične ne bo lagal bolgarskemu narodu, da se v Dobrudži niso borili Rusi. Ker je vedel bolgarski vojak, da so pravi Rusi, je junaško proti njim branil svojo domovino. Bolgarski ni treba, da bi jo reševal kdo. Rusi naj vedo, da so bolgarski kralj, vlada in narod ene misli in da vsi skupno delujejo na izpolnitev svojih narodnih idealov. Bolgarska ni Rusija, kjer se nahaja car Nikolaj s svojimi sibirskimi ječami, neodgovorna vlada in podjarmljen narod. Kar se končno tiče slovanstva, vemo, da je Rusija leta 1913. dala Romunom čolne za prehod čez Donavo, da bi mogla oropati Bolgarsko, da nam je Rusija vzela Macedonijo, da jo je dala Srbom, in da je Rusija odrekla zakonite pravice Bolgarske na bolgarsko ozemlje. Ruski proglaši nam kažejo samo veliko nevarnost, ki nam preti od naših nastrahovitejših sovražnikov, od Rusije.

Zopet eden. Iz Sarajevoga se poročja: Kakor javlja »Hrvatski Dnevnik«, je pred nekaj dnevi umrl v vojaški jetišnici v Möllersdorfu Mitar Kerović, eden atentatorjev, ki so izvršili atentat na nadvojvodo Franca Ferdinanda in vojvodinjo Hohenberško. Kerović je bil obsojen v do smrtno ječo.

Članek dr. a Wilfana o koncentraciji slovenskih strank.
Navedši le par stavkov — tisto parobolo z zdravniškim kongresom, kjer je predsednik izkjučal tatove od kongresa — pripominja mariborska »Straža«: »Vsak človek bi mislil, da po takih ljubeznijostih ni več misliti na kooperacijo, toda v zadnjem stavku se dr. Wilfan vendar le izrazi za — koncentracijo. Sedaj se treba počakati, kaj bo odgovorila liberalna stranka na Kranjskem.«

Ta pripomba nas sili, da nekoliko odgovorimo. Pred vsem treba obzlovati, da se iz članka o tako važnem vprašanju trže le par — in to le par namen pojasnjevalnih, meritorno pa nevažnih stavkov — in potem piše pripombe, ki morajo vzbuditi vtisek, nenoguden za pisca, češ, da hoče ovirati prizadevanja za koncentracijo, ali jo celo preprečiti. To je krivično, ker je v kričeem navskrižju za dejstvi. Dr. Wilfan ni napisal ene parabole morada zato, ker odklanja po »Slovenec« stavljena pogoja, marveč zato, ker ju smatra za samoobsebi umiljiva in ker more naglašanje takih pogojev vzbujati misel, da je pri nas strank ali struj, ki ne odgovarjajo stavljenima pogojema, to je: ki niso patrijotične in ki odrekajo katoliški cerkvi svobodo kretanja. A to zveni — dovolite, gospoda! — kot insinucija nezimerne teže v sedanjih časih.

Iz vsega tenorja Wilfanovih izjaviani je vendar namen jasen, da hoče pospešiti akcijo za koncentracijo! Saj opetovano naglašava važnost akcije in potrebo skupne brambe skupnih interesov, zahteva, da bi se izogibali vsemu, kar bi jej moglo škoditi, ter želi, da se diskusija o koncentraciji slovenskih strank »spravi zopet v pravi tir«! Kje je torej podloga »misli« v »Straži«, da po »ljubeznijostih« dr. a Wilfana ni več misliti na kooperacijo. Objektivnim ljudem — tudi onim iz stranke S. L. S. — prepuščamo, naj presodijo, kje je več »ljubeznijosti«: ali v namigavanju, da je pri nas strank, ki odrekajo državi zvestost in cerkvi spoštovanje in svobodo gibanja, ali pa v Wilfanovi v najblajši formi podani zavrnitvi takega namigavanja?!

Naglašamo še enkrat: dr. Wilfan se ni izrekel proti stavljenima pogojema, marveč ju smatra kot samoobsebi umevna in ravno zato — nepotrebna in za stvar škodljiva! Zavarovati je hotel slovenski svet pred zaključkom, ki bi ga mogli izvesti zlohotni ljudje. In takih ima slovenski narod — Bogu bodi pošteno — več nego preveč proti sebi! Kje je potem namen preprečenja akcije? A po pripombi v »Straži« morajo vsi tisti, ki ne poznajo programa in ciljev vodstva tržaških Slovencev dobiti vsaj vtisk, da je pri tem vodstvu rečeni namen! V izpolnitev dokaza, da je taka domneva brez vsake podlage in v nasprotju z dejstvi, naj konstatujemo še: da ni nobeno drugo slovensko glasilo s tako vnueno in — kljub vsemu in vsemu — tako zaporedno zahtevalo koncentracije in akcije v dosego tega prevažnega cilja, kot je delala to ravno »Edinost« že mesece sem, a »Edinost« je tolačiča tendenc in namenov naše politične organizacije, ki jej je na čelu — dr. Wilfan! Dr. Wilfan naj bi bil torej kot načelnik politične organizacije za, kot oseba pa proti koncentraciji!

